

NIEUWSBRIEF september 2017

Jaargang 5, nr.1

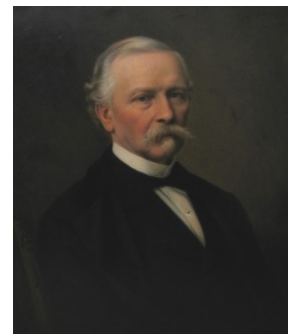
HEEMKUNDEKRING 'DYE VAN BEST'

Secretariaat: Moseik 13 • 5682 HJ Best • tel. 0499-373440
secretariaatdvb@gmail.com • www.heemkundebest.nl

Inhoud

1. Activiteiten en lezingen agenda
2. Nieuws van de werkgroepen
3. Nieuws van het bestuur
4. Personalialia
5. Nieuws van derden
6. Volgende nieuwsbrief

maar door een uit Duitsland afkomstige architect, luisterend naar de naam Carl Weber (1820-1908).

1. Activiteiten en lezingen agenda

1.1 Lezing dinsdag 10 oktober

Hierbij nodigen wij U uit voor de lezing op dinsdag 10 oktober in de kleine zaal van de Prinsenhof, aanvang 20.00 u. De lezing wordt gegeven door Drs. Frank Haans over:

Carl Weber en de Sint Odulphuskerk in Best

Wie niet beter weet zou denken dat de Roermondse bouwmeester Pierre Cuypers in de 19de eeuw in zijn uppie Nederland heeft volgebouwd met imposante katholieke kerken. Cuypers is dan ook op een enorm voetstuk geplaatst, waardoor het beeld is ontstaan dat er in zijn schaduw nauwelijks architecten stonden die in staat waren om kwaliteitsvolle bouwkunst te realiseren.

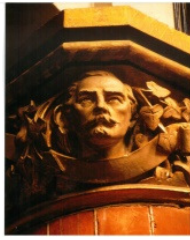
Maar enkele van de meest imposante katholieke kerken uit die tijd in ons land, zoals de Sint Petrus in Vught, de Sint Petrus in Uden, de Sint Brigidakerk in Geldrop en de andere koepelkerken in Raamsdonk en het nietige Lierop zijn niet door Cuypers gebouwd,

Deze koepelkerken zijn niet alleen imposant en fraai vormgegeven, maar het blijken ook nog eens de feitelijke wegbereiders te zijn geweest voor de vernieuwing van de kerkelijke bouwkunst in de vroege 20ste eeuw!

Waarom is Weber dan uiteindelijk een naam in de marge geworden? Immers al in 1851, als hij de eerste kerk in neogotische stijl bouwt in Limburg, groeit zijn faam al snel. Toch weet Cuypers, eerst in Limburg, later in de rest van het land hem te overvleugelen. Wat zat daar achter? Hoe is zijn loopbaan geweest, wat heeft hij gedaan, hoe heeft zijn architectuur zich ontwikkeld en welke plaats neemt de Odulphuskerk van Best in binnen zijn oeuvre? Op al deze vragen zal de lezing ingaan. Een boeiend beeld van de bouwkunst in het Nederland van de tweede helft van de 19de eeuw zal zich ontvouwen, waardoor het kader duidelijk wordt waarbinnen uiteindelijk ook de kerk in Best is ontstaan.

De Sint Odulphuskerk in Best is binnen het bijna 40

kerken tellende oeuvre van Carl Weber de enige kerk die een beeldhouwd portret van deze enigszins mysterieus gebleven architect bevat, uitgehouwen op een kapiteel van een zuil in het koor.

Drs. Frank Haans (Tilburg 1960), bouwhistoricus bnb en directeur van het binnen de erfgoedzorg in Nederland vooraanstaande Monumenten Advies Bureau uit Nijmegen, opgericht in 1991, heeft sindsdien talloze kerken, kloosters en andere gebouwen uit de middeleeuwen, maar vooral ook uit de 19de eeuw onderzocht en gedocumenteerd. Ook heeft hij een reeks publicaties op zijn naam staan, waaronder artikelen over diverse kerken van Carl Weber, deels geschreven samen met Connie van den Broek, die voor haar afstuderen al in 1988 het werk van deze bouwmeester onder de loep had genomen. Ook heeft Frank reeds meerdere lezingen gegeven over uiteenlopende onderwerpen, waaronder ook Weber in onder meer Lierop, Geldrop, Cromvoirt/Vught.

1.2 Lezingen agenda 2017 en 2018

Noteert U de volgende lezingen avonden in Uw agenda:

- 14 november Brabantse cultuur, taal en identiteit door de Hr. Kranenberg
- 12 december bidprentjes door de Hr. F. Moubis
- 9 januari 2018 Samen met IVN: landgoed Velder en Heerenbeek door Hr. G. van den Oetelaar

1.3 Overige activiteiten data in 2017

- april-november fotowedstrijd
- 19 oktober: uitje coördinatoren
- 26 oktober: coördinatorenvergadering
- 15 november: einde fotowedstrijd
- 1 december: tentoonstelling foto's
- 15 december: prijsuitreiking fotowedstrijd

2. Nieuws van de werkgroepen

2.1 Bibliotheek

Vanaf 1 mei tot 1 november is de bibliotheek in de kelder gesloten. Bezoek is mogelijk op afspraak met het secretariaat. secretariaatdvb@gmail.com

2.2 Foto, film en diawerkgroep

Het archief van de Bata heeft het foto- en film materiaal aan onze kring beschikbaar gesteld.

2.3 Dialectgroep

De volgende woorden en uitdrukkingen uit het Bestse dialect zijn door de dialectgroep vastgesteld:

't losse land: het pas geploegde land

De mùlder heg: De beuken heg

De dorre heg; de pikker heg: de meidoorn heg

Vlimmen: visgraad ?

Strippen: melken met duim en wijsvinger

Strippen: isolatie van draad verwijderen Strippen (Bests?) Ontdoen van kleding

weijze wèès: verstandige vrouwen

Korsmis: Kerstmis

Hij lag nog in zonne spolnest: Hij lag nog in zijn bed

Rèffele: Rafelen

'n wàtterige locht: Een waterige lucht

èndele: bekvechten

Net de toffel opgehald: net de tafel gedekt

Ge zult grommes kreijge: je zult een standje krijgen

Bè ja: ja, het is zo

Bè néé: nee, zeker niet

2.4 Educatie

- Voor basisschoolleerlingen is een wandeling door het centrum van Best gemaakt met uitleg over de monumenten. De Antoniuschool is de eerste die de wandeling gemaakt heeft.

- Voor VWO leerlingen van het Heerebeek is een wandeling met uitleg gemaakt langs een aantal kunstwerken in Best.

3. Nieuws van het bestuur

3.1 Vitrinekast.

In goed overleg met 'Cultuurspoor' en 'Grand Café De Bank' hebben wij toestemming gekregen om een vitrinekast te plaatsen. Op 24 mei jl. is 'Grand Café De Bank' geopend en hebben wij de vitrinekast geïnstalleerd. De kast staat rechts naast de deuren die vanuit 'Grand Café De Bank' (voorheen Rabobank) toegang geven aan de bibliotheek.

Wij zullen regelmatig de inhoud van de kast verversen. Het is de bedoeling dat elk kwartaal

nieuwe onderwerpen aandacht krijgen. Binnen onze vereniging is Rianne Martens hiermee aan de slag. Graag ontvangt zij ideeën en spullen om de kast te vullen.

3.2 Fotowedstrijd

De fotowedstrijd voor de inwoners van Best is in april gestart. De zijn aan te leveren in de thema's:

- Kunst en cultuur - Landschappen en wegen
- Gebouwen en monumenten
- Overige (verhalen/vrije expressie)

Doelgroep zijn alle inwoners van Best.

- Categorie 1: fotografen van 6 t/m 12 jaar;
- Categorie 2: fotografen van 13 t/m 21 jaar;
- Categorie 3: fotografen die ouder zijn 21 jaar.

Er mogen per inzender maximaal 4 foto's worden ingestuurd. De inzending is alleen digitaal mogelijk. Alle digitale foto's zijn te bekijken op website foto.dyevanbest.nl. Een vakjury zal de foto's beoordelen. Inmiddels zijn meer dan 60 foto's te bezichtigen op de website.

3.3. Excursie Amersfoort

43 leden zijn op 2 september op excursie in Amersfoort geweest. Een uitgebreid verslag vindt U in de volgende uitgave van "Uit de Kelder"

3.4 200 jaar zelfstandig Best

In 2019 is Best 200 jaar een zelfstandige gemeente. Om dat te vieren is er een organisatie opgezet in Best. Onze kring en de Stichting Geschiedenis van Best zijn hierin vertegenwoordigd. Het bestuur heeft al een aantal ideeën aangereikt aan de organisatoren.

4. Personalia

4.1 In Memoriam

Op 17 juni is ons lid Ad van Himbergen overleden. Ad was lid sinds 2012

4.2 Ledenmutaties

In de zomermaanden hebben we de volgende nieuwe leden verwelkomd:

Mevr. C. Brands, Leeuwerikstraat

Mevr. I. Strouken, Oirschot

Hr. M. van de Bergh, Sonseweg

Hr. G-J Hellings, Eik

Hr. P. Hellings, Bleker

Hr. F. van de Heuvel, Wingerdstraat

Hr. A. van Hoeck, Klabots

Hr. Kemps, St. Oedenrodenseweg

Hr. Norder, Dr. J. Mollerstraat

Hr. P. Spijkerboer, Willem de Zwijgerweg (250° lid)

Hr. M. Bunkers, Rijpheuvel

De ledenstand is 255 leden.

5. Nieuws van derden

5.1 Rabobank Clubkascampagne

De Rabobank Het Groene Woud Zuid organiseert ook dit jaar weer de Rabobank Clubkas Campagne. Ook onze heemkundekring "Dye van Best" doet mee.

Van 4 oktober tot 17 oktober 2017 kunnen leden van de Rabobank 5 stemmen uitbrengen, waarvan maximaal 2 op dezelfde club. **De club waarop u stemt ontvangt het aantal uitgebrachte stemmen maal het bedrag wat een stem waard is!! En dat is ons ook wat waard want dat geld gaat goed besteed worden.**

Wat gaan we met dat geld doen?

De heemkundekring wil graag een onderzoek opstarten naar de haalbaarheid van het inrichten van een museum over de Bata Schoenfabrieken alsmede over het Batadorp (beschermd dorpsgezicht) en de betekenis die Bata heeft gehad voor Best. Het is dus belangrijk om deze actie onder ieders aandacht te brengen om zoveel mogelijk stemmen te vergaren. Het zou dan ook fantastisch zijn als u, uw familie en vrienden stemt op onze vereniging: Heemkundekring "Dye van Best".

Kijk voor meer informatie over de Rabobank Clubkas Campagne op: www.hgwz.mijnbanken.nl

Bij voorbaat hartelijke dank voor uw stemmen!!

6. Volgende Nieuwsbrief

De volgende Nieuwsbrief verschijnt half oktober. Nieuws graag per e-mail aanleveren bij het secretariaat: secretariaatdvb@gmail.com.